

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากร
วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
จังหวัดบึงกาฬ

Desirable Characteristics of Administrators as demanded by Personnel of
Vocational Colleges under the Jurisdiction of Office of Vocational Education
Commission, Bueng Kan Province

ชลธิชา โขมิต

Cholticha Khosit

วิทยาลัยนครราชสีมา

Nakhonratchasima College

Email: gtcholly391@gmail.com

Received May 24, 2019; Revised June 5, 2019; Accepted July 29, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ และเพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน ได้จำนวนทั้งสิ้น 155 คน ได้แก่ ครู 120 คน และเจ้าหน้าที่ 35 คน ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านคุณธรรม

จริยธรรม ด้านทักษะการบริหาร ด้านภาวะผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ และด้านความรู้ทางวิชาการ ตามลำดับ

2) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอฝาง จังหวัดหนองคาย จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมไม่ต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารและครูของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำแนกตามเพศตำแหน่งและประสบการณ์การทำงานพบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : คุณลักษณะที่พึงประสงค์; วิทยาลัยอาชีวศึกษา; ผู้บริหาร

Abstract

The purposes of this research is and to compare the desirable characteristics of administrators as perceived by personnel of Vocational Colleges under the jurisdiction of the Office of Vocational Education Commission, Bueng Kan Province, as classified by gender, position and educational level. The samples included 83 teachers and 14 officers of Vocational Colleges under the jurisdiction of the Office of Vocational Education Commission, Bueng Kan Province, determined by Krejcie and Morgan's sample-size table and a proportional stratified random sampling. The instrument used in this research was the 5-rating scale questionnaire and reliability at 0.88 The statistics used for analyzing the data were percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research results were found that follows: 1) The desirable characteristics of administrators as perceived by personnel of Vocational Colleges under the jurisdiction of the Office of Vocational Education Commission, Bueng Kan Province, as a whole was at high level. When considered by aspect, it was found all aspects at high level, in the order of means from high to low, namely morality/ethic, management skills, leadership, personality and academic aspects, respectively. 2) The comparison results of opinion on the desirable characteristics of administrators as perceived by personnel of Vocational Colleges under the jurisdiction of the Office of Vocational Education Commission, Bueng Kan Province, as classified by gender, position and working experience were as a whole and in aspects with no difference.

Keywords: Desirable Characteristics; Administrators; Vocational Colleges Administrator

บทนำ

กระแสความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมวัฒนธรรมและเทคโนโลยีที่รุนแรง รวดเร็วในขณะนี้ ส่งผลกระทบต่อมนุษยชาติทั้งสังคมไทยและสังคมโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ก่อให้เกิดการปรับตัวของผู้ที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม เพื่อนำพากลุ่มหรือองค์กรให้ฝ่าฟันผ่านพ้นกับวิกฤติที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต มีความสมดุลของการดำเนินชีวิต และนำความสุขมาให้ ดังคำกล่าวของ William S. Siffin (อ้างจากประชุม รอดประเสริฐ, 2552) “หากปราศจากองค์การบริหารแล้วสังคม (Society) ก็คงไม่ปรากฏ และหากปราศจากสังคมแล้ว มนุษย์ (Human) ก็คงไม่อาจดำรงชีวิตอยู่ได้” จึงวิเคราะห์ได้ว่ามนุษย์ที่รวมกลุ่มกันเป็นสังคม จะอยู่รวมกันอย่างปกติสุขได้ต้องมีการบริหารจัดการและต้องมีผู้นำ แต่การบริหารจัดการมนุษย์ที่มีความแตกต่างกันทุกด้าน และตั้งอยู่บนพื้นฐานของความหลากหลายด้านปัจจัยและบริบทในสภาวะปัจจุบันนี้ คงไม่ใช่เรื่องง่ายนัก เพราะผู้นำจะต้องเผชิญกับความสลับซับซ้อนของปัญหาด้านต่างๆ อย่างมากมาย ทั้งบุคคล งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

ผู้บริหารที่เป็นผู้บริหารรุ่นเก่า คงเกิดความยุ่งยาก แต่ถ้ามีการศึกษาเรียนรู้ในการเป็นผู้นำมืออาชีพซึ่งจะต้องมีภาวะผู้นำก็อาจจะเป็นผู้นำที่ดีได้ และภายใต้รูปแบบการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ท่ามกลางกระแสแห่งโลกาภิวัตน์ในยุคปัจจุบัน ซึ่งอยู่ภายใต้เงื่อนไขการปรับเปลี่ยนการแข่งขันที่สูง เพื่อเป็นการสร้างข้อได้เปรียบและความมุ่งมั่นของสังคมให้แก่องค์กรที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว รุนแรง และมีความหลากหลายต่างส่งผลกระทบต่อวงวิชาชีพ โดยเฉพาะด้านการศึกษา ผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้นำและผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่มีความสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่อง การเรียน การสอน และการเรียนรู้ รวมทั้งประสานสัมพันธ์ ระดมและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเปรียบได้ว่าเป็นจอมทัพสำคัญที่จะนำพาองค์กรให้ก้าวไปในกระแสแห่งการปฏิรูปได้อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี หากผู้บริหารมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อบุคคลใน มีคุณสมบัติที่เหมาะสม และมีพฤติกรรมในการนำที่ถูกต้องเพื่อขับเคลื่อนงานขององค์กรให้นำไปสู่ความสำเร็จ เพราะความสำเร็จของงานทุกด้านขององค์กรขึ้นอยู่กับผู้บริหารหรือผู้นำที่จะวินิจฉัยสั่งการหรือตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อ ให้งานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยเฉพาะการบริหารงานด้านวิชาการซึ่งเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดไว้ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยได้กล่าวถึงมาตรฐานเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า “ผู้บริหารมีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์” ซึ่งคำว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือคุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่ควรแก่การยอมรับ ฉะนั้นผู้บริหารสถานศึกษาภายใต้กระแสแห่งความเป็นโลกาภิวัตน์ในยุคปัจจุบัน จึงต้องพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนของสังคมโลก ซึ่งปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างการเรียนรู้ใน

สถานศึกษา คือ ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วม ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนในยุคปฏิรูปการศึกษาจึงต้องมีศาสตร์และศิลป์ ในการบริหารจัดการ นับว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่จะทำให้การบริหารจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณลักษณะสอดคล้องตามต้องการของผู้ปฏิบัติงานจึงมีความสำคัญต่อความร่วมมือในการทำงานในองค์การ

จากความสำคัญดังกล่าวและผู้วิจัยเป็นครูและกรรมการบริหารสถานศึกษา จึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ โดยอาศัยแนวคิดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และนักวิชาการหลายท่าน ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำ โดยผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบความต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากรโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามเพศวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ว่าแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร ซึ่งผู้วิจัยคาดหวังว่าจะเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลไปพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมตามภารกิจหน้าที่ของผู้บริหารและสอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรในโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ แตกต่างกัน
2. บุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ แตกต่างกัน

3. บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครู และเจ้าหน้าที่ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ ภาครัฐ 2 แห่ง และภาคเอกชน 5 แห่ง รวม 7 แห่ง ประกอบด้วยครูจำนวน 206 คน และเจ้าหน้าที่ 61 คน (อาชีวศึกษาจังหวัดบึงกาฬ, 2560)

กลุ่มตัวอย่าง กำหนดโดยใช้ตารางสำเร็จรูป เครจซี่และมอร์แกน ที่กำหนดให้สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน ได้จำนวน 155 คน ประกอบด้วยครูจำนวน 120 คน และเจ้าหน้าที่ 35 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจรายการ (Checklist) ประกอบด้วยเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความเห็นในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความเห็นในระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับความเห็นในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความเห็นในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความเห็นในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นส่วนเสนอความคิดเห็นอื่นๆ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ

2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5-Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท(Likert)
3. ร่างเครื่องมือการวิจัยโดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ
4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับคำนิยามศัพท์เฉพาะก่อนนำมาหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Congruence)
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
7. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88
8. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยทำ การวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ ทั้งโดยภาพรวม รายด้าน และรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ย แล้วแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง ระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง ระดับความคิดเห็นในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง ระดับความคิดเห็นในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง ระดับความคิดเห็นในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง ระดับความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ตาราง 1 หาค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=155)		
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	48	30.97
หญิง	107	69.03
รวม	155	100
ตำแหน่ง		
ครู	120	77.42
เจ้าหน้าที่	35	22.58
รวม	155	100
ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 10 ปี	52	33.55
10 ปี ขึ้นไป	103	66.45
รวม	155	100

ตาราง 1 พบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 48 คน (ร้อยละ 30.97) เพศหญิง จำนวน 107 คน (ร้อยละ 69.03) ครู จำนวน 120 คน (ร้อยละ 77.42) เจ้าหน้าที่ จำนวน 35 คน (ร้อยละ 22.58) มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 52 คน (ร้อยละ 33.55) และ 10 ปี ขึ้นไปจำนวน 103 คน (ร้อยละ 66.45) ดังรายละเอียดดังตารางด้านล่างนี้

ตาราง 2 หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นแต่ละด้าน

(n=155)

ด้านที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร	ระดับความคิดเห็น			ลำดับ ที่
		$\bar{X}$	S.D	ระดับ	
1	ด้านบุคลิกภาพ	4.08	0.42	มาก	4
2	ด้านภาวะผู้นำ	4.16	0.51	มาก	3
3	ด้านทักษะการบริหาร	4.25	0.56	มาก	2
4	ด้านความรู้ทางวิชาการ	3.98	0.38	มาก	5
5	ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.54	0.49	มาก	1
รวม		4.20	0.47	มาก	

1. ด้านบุคลิกภาพ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$ S.D.= 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การสื่อสารมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.26$ S.D.= 0.41) ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ ($\bar{X} = 4.13$ S.D.= 0.55) แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมตามโอกาส ($\bar{X} = 4.13$ S.D.= 0.55) เชื้อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 4.11$ S.D.= 0.51) มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ($\bar{X} = 4.08$ S.D.= 0.41) มีกริยามารยาทสุภาพอ่อนโยนกับทุกคน ($\bar{X} = 4.08$ S.D.= 0.42) ปฏิบัติงานด้วยความสุขุมรอบคอบ ($\bar{X} = 4.07$ S.D.= 0.44) มีสุขภาพจิตดี ($\bar{X} = 4.05$ S.D.= 0.39) ทำงานอย่างกระตือรือร้น ($\bar{X} = 3.94$ S.D.= 0.38) และ กล้าแสดงออก กล้าในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.92$ S.D.= 0.39) ตามลำดับ

2. ด้านภาวะผู้นำ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$ S.D.= 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงาน ชุมชน และองค์กร ($\bar{X} = 4.29$ S.D.= 0.45) สามารถสร้างทีมงานได้ดี ($\bar{X} = 4.27$ S.D.= 0.46) มีความสามารถในการควบคุม และแก้ไขที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ($\bar{X} = 4.25$ S.D.= 0.48) สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ ($\bar{X} = 4.19$ S.D.= 0.49) ติดตามงานอย่างสม่ำเสมอให้บรรลุวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.15$ S.D.= 0.54) ดิชมผู้ร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.12$ S.D.= 0.58) เป็นผู้นำของการเปลี่ยนแปลงในการบริหาร ($\bar{X} = 4.10$ S.D.= 0.59) มีความสามารถในการจูงใจผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 4.09$ S.D.= 0.55) เป็นผู้ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($\bar{X} = 4.08$ S.D.= 0.53) และเป็นที่รักและนับถือของผู้ใต้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 4.05$ S.D.= 0.47) ตามลำดับ

3. ด้านทักษะการบริหาร พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$ S.D.= 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีความมุ่งมั่นในผลสำเร็จของงานมี ($\bar{X} = 4.39$ S.D.= 0.49) สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้ร่วมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.31$ S.D.= 0.56) มีความสามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานได้ ($\bar{X} = 4.28$ S.D.= 0.55) มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน และผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 4.28$ S.D.= 0.60) มีความสามารถแก้ปัญหาภายในตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.28$ S.D.= 0.63) มีความเป็นประชาธิปไตยในการรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 4.24$ S.D.= 0.69) มีความสามารถจัดบุคลากรทำงานได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.21$ S.D.= 0.51) สามารถกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานเกิดความมั่นใจในการทำงาน ($\bar{X} = 4.19$ S.D.= 0.47) มีความสามารถบริหารทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.17$ S.D.= 0.53) และยกย่องให้เกียรติ และมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 4.13$ S.D.= 0.54) ตามลำดับ

4. ด้านความรู้ทางวิชาการ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$ S.D.= 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.11$ S.D.= 0.38) มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.02$ S.D.= 0.40) มีความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 3.94$ S.D.= 0.39) และมีความสามารถในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.85$ S.D.= 0.35) ตามลำดับ

5. ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.54$ S.D.= 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ซื่อสัตย์สุจริตในหน้าที่การงาน ($\bar{X} = 4.75$ S.D.= 0.45) บริหารงานอย่างมีคุณธรรม ($\bar{X} = 4.64$ S.D.= 0.43) เมตตากรุณาต่อผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 4.61$ S.D.= 0.42) เสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ($\bar{X} = 4.58$ S.D.= 0.48) ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในศีล 5 เป็นพื้นฐานของชีวิต ($\bar{X} = 4.53$ S.D.= 0.52) มองโลกในแง่ดี ($\bar{X} = 4.52$ S.D.= 0.56) ละเว้นจากอบายมุขทั้งปวง ($\bar{X} = 4.48$ S.D.= 0.48) ส่งเสริมบุคลากรให้มีคุณธรรมจริยธรรม ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.47$ S.D.= 0.45) ประหยัดและอดออม ($\bar{X} = 4.42$ S.D.= 0.51) และมีความยุติธรรมต่อผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 4.35$ S.D.= 0.64) ตามลำดับ

3.1 บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามเพศ พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่ต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

(n=155)

ที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร	เพศชาย		เพศหญิง		t	p-value
		n=48		n=107			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านบุคลิกภาพ	4.01	0.35	4.14	0.48	1.01	0.32
2	ด้านภาวะผู้นำ	4.38	0.42	3.93	0.59	1.37	0.17
3	ด้านทักษะการบริหาร	4.47	0.53	4.03	0.58	0.94	0.42
4	ด้านความรู้ทางวิชาการ	3.84	0.45	4.12	0.31	0.52	0.67
5	ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.23	0.58	4.85	0.40	1.42	0.24
รวม		4.19	0.47	4.21	0.47	1.05	0.36

3.2 บุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ตามความต้องการของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของ บุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตาม ตำแหน่ง พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่ต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

(n=155)

ที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร	ครู		เจ้าหน้าที่		t	p-value
		n=120		n=35			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านบุคลิกภาพ	4.21	0.53	3.95	0.31	2.03	0.11
2	ด้านภาวะผู้นำ	4.23	0.52	4.09	0.50	2.31	0.06
3	ด้านทักษะการบริหาร	4.42	0.46	4.06	0.65	1.48	0.15
4	ด้านความรู้ทางวิชาการ	3.97	0.39	3.99	0.37	2.21	0.08
5	ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.55	0.54	4.52	0.43	1.82	0.12
รวม		4.28	0.49	4.12	0.45	1.97	0.10

3.3 สมมติฐานที่ 3 บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่ต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

(n=155)

ที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร	น้อยกว่า 10 ปี		10 ปี ขึ้นไป		t	p-value
		n=52		n=103			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านบุคลิกภาพ	4.12	0.45	4.04	0.39	1.41	0.18
2	ด้านภาวะผู้นำ	4.29	0.49	4.03	0.53	1.35	0.16
3	ด้านทักษะการบริหาร	4.24	0.55	4.23	0.57	2.04	0.13
4	ด้านความรู้ทางวิชาการ	3.82	0.42	4.13	0.33	0.96	0.44
5	ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.39	0.51	4.68	0.47	1.98	0.08
รวม		4.17	0.48	4.22	0.46	1.55	0.20

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และ ประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องตามสมมติฐาน มีรายละเอียดดังนี้

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่ต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูและเจ้าหน้าที่วิทยาลัยอาชีวศึกษา คิดว่าผู้บริหารควรปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารและปฏิบัติต่อบุคลากรโดยเท่าเทียมกันไม่ได้เลือกปฏิบัติระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิง จึงส่งผลให้ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญกมล พลเยี่ยม (2557) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตาม

ทัศน์ของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตแก่นนครราชพฤกษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่าผลการเปรียบเทียบการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่ต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูและเจ้าหน้าที่ที่มีวุฒิแตกต่างกัน ต่างก็มีความเชื่อมั่นเหมือนกันว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ผ่านการคัดเลือกและอบรมมาแล้วนั้น ย่อมเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ในการที่จะพัฒนาสถานศึกษา มีความพร้อมด้วยบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเป็นผู้นำ มีความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหาและพัฒนางาน มีความจริงใจกับผู้ร่วมงาน จึงทำให้ครูและเจ้าหน้าที่ที่มีความต้องการผู้บริหารที่มีความสามารถทั้งด้านบุคลิกภาพ ด้านภาวะผู้นำ ด้านทักษะการบริหาร ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงสวัสดิ์ แสงมณี (2553) เรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความต้องการของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นายถาวร โสมณวัฒน์ (2558) เรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของบุคลากรครู วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี พบว่าเมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา บุคลากรครู ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิกา เวียงสมุทร (2560) เรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่ต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูและเจ้าหน้าที่ซึ่งมี ประสบการณ์น้อยและครูและเจ้าหน้าที่ซึ่งมีประสบการณ์มากต่างก็ต้องการผู้บริหารที่มีคุณลักษณะด้านวิชาการซึ่งแสดงถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ กระบวนการ ความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน จึงให้ความสำคัญทางด้านวิชาการเท่ากัน นอกจากนี้แล้วการบริหารที่ดีจะใช้ความเก่งอย่างเดียวไม่พอ ผู้บริหารต้องมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลักธรรมประจำใจ รู้ดีรู้ชั่ว รู้สิ่งที่ควรทำและไม่ควรทำ จึงทำให้ให้ครูและเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ที่ในการทำงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิกา เวียงสมุทร (2560) เรื่องการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา

ในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวม และรายด้านนั้น ไม่มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภษฎางค์ ทองอุไร (2559) เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูอำเภอวังสมบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณิ สวากลาง (2558) เรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชลบุรี พบว่าผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ นาคเจือ (2558) เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ แพรพรรณ ทองมี (2559) เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ซึ่งพบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านภาวะผู้นำ ผู้บริหารควรเพิ่มความสามารถในการจูงใจผู้ร่วมงาน การเป็นผู้ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และปฏิบัติตนให้เป็นที่ยรักและนับถือของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน

1.2 ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารควรมีสภาพจิตใจดี ทำงานอย่างกระตือรือร้น และกล้าแสดงออก กล้าในการตัดสินใจเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน

1.3 ด้านความรู้ทางวิชาการ ผู้บริหารควรเพิ่มความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร และความสามารถในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความต้องการของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดอื่นๆ หรือระดับภาค เพื่อเปรียบเทียบและเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อวงการการอาชีวศึกษาต่อไป

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ในสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญกมล พลเยี่ยม. (2557). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตแก่นนครราชพฤกษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- เต็มสิริ ทิพย์จันทา. (2553). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอนกรณีศึกษา: โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครภูเก็ต. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- จินดา พุ่มสกุล. (2555). คุณลักษณะผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ถาวร โสมณวัฒน์ (2558) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของบุคลากรครูวิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- ทรงสวัสดิ์ แสงมณี. (2553). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความต้องการของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- บุษบา คำนนท์. (2559). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ตามความต้องการของครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
